

Preliminarus papildomosios ir alternatyviosios medicinos (PAM) praktikos paslaugų sąrašas

Papildomoji ir alternatyvioji medicina (**PAM**) – biomedicinos mokslų sritis, apimanti **sveikatos rekreaciją (1)**, **natūralią ir liaudies mediciną (2)** ir jų veiklose naudojamus **produktus (3)**, formuojanti visuomenės sveikos gyvensenos įgūdžius, padedančius atgauti fizines jėgas, išsaugoti sveikatą ir palengvinti ligos sukeltus negalavimus, pasitelkiant moksliniais tyrimais pagrįstos medicinos duomenis ir (ar) empiriniu keliu sukauptas žinias.

- 1. Sveikatos rekreacija** – fizinį ir dvasinių jėgų atgavimas, sveikatos saugojimas ir stiprinimas, sveikos gyvensenos praktinių įgūdžių ugdymas.
- 2. Natūrali ir liaudies medicina** – papildomosios ir alternatyviosios medicinos sritis, skirta ligos sukeltiems negalavimams palengvinti.
- 3. Kita PAM veikla** – PAM praktikos veikla, kurios metu sukuriama produktai gali būti naudojami PAM praktikos veikloje.

Eil. Nr.	PAM sritis / paslaugų grupė / pogrupis / paslauga	Numatomas EVRK 2 red. ¹ kodas	Asmenys, kuriems bus suteikta teisė vykdyti PAM veiklą, įvertinus žmoniškųjų išteklių kompetenciją, t. y. įgytas kompetencijas pagal mokslo sritis ir profesijas			Numatomi PAM paslaugos teikimo vietos sveikatos saugos reikalavimai	PAM pažymėjimo išdavimas pagal veiklos reguliavimo būdus ir atsižvelgiant į jos keliamą riziką žmogaus sveikatai			
			Įgytas išsilavinimas ir kvalifikacija	Privalomas papildomų PAM kompetencijų suteikiantis įvadinis mokymo ir (ar) kvalifikacijos kursas pagal atitinkamą PAM veiklą	Planuojama nauja profesija		Savireguliacija koreguliacijos principu ³ (t. y. įstatymuose ir poįstatyminiuose teisės aktuose PAM veiklos administravimas pavedamas atitinkamai asociacijai; SAM vykdys stebėseną)	Licencijavimas ² PAM kvalifikacijos pažymėjimas (D modelis)	Licencijavimas ² PAM kvalifikacijos pažymėjimas (G modelis)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	SVEIKATOS REKREACIJOS SRITIS									
1.1.	Paslaugų, teikiamų gerai fizinei būklei užtikrinti, grupė									
1.1.1.	Kūno priežiūros paslaugų pogrupis (kūno įvyniojimai, aplikacijos, kūno tatuiravimas, masažai ir kt.).	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kosmetologo (grožio terapeuto), kineziterapeuto, ergoterapeuto; ir asmenys, įgiję higieninės kosmetikos kosmetiko kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas	+	Grožio estetikas; grožio terapeutas	+		+		
<i>Pavyzdys</i>	<i>Povandeninis masažas</i>	<i>86.90 (planuojamas naujas poklasis)</i>	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų:</i> <i>medicinos gydytojo (arba kurios</i>	<i>+</i>	<i>Grožio estetikas; grožio terapeutas</i>	<i>+</i>		<i>+</i>		

			<i>nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kosmetologo (grožio terapeuto), kineziterapeuto, ergoterapeuto; ir asmenys, įgiję higieninės kosmetikos kosmetiko kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</i>						
1.1.2.	Veido priežiūros paslaugų pogrupis (mezoterapija, veido masažas, aplikacijos, ilgalaikis (permanentinis) makiažas, kaukės ir kt.)	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kosmetologo (grožio terapeuto), kineziterapeuto, ergoterapeuto, masažisto; ir asmenys, įgiję higieninės kosmetikos kosmetiko kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas	+	Grožio estetikas; grožio terapeutas	+		+	
Pavyzdys	<i>Mezoterapija</i>	<i>86.90 (planuojamas naujas poklasis)</i>	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kosmetologo (grožio terapeuto), kineziterapeuto, ergoterapeuto; ir asmenys, įgiję higieninės kosmetikos kosmetiko kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</i>	+	<i>Grožio estetikas; grožio terapeutas</i>	+			+
1.1.3.	Pirties paslaugų pogrupis	86.90	Kitos pripažintos įgytos kompetencijos	+			+		
1.2.	Psichosocialinio poveikio paslaugų grupė								

1.2.1.	Menų (dailės, muzikos, šokio ir judesio) poveikio sveikatai paslaugų pogrupis	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<p>Asmenys, baigę menų mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: muzikos (atlikėjo, kompozitoriaus ir kt.); dailės (dailininko tapytojo, dailininko skulptoriaus, dailininko grafiko ir kt.); šokio (baleto šokėjo, choreografo ir kt.).</p> <p>Asmenys, baigę socialinius mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: psichologo, socialinio darbuotojo, menų srities pedagogo.</p> <p>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: kineziterapeuto, ergoterapeuto, bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų).</p> <p>Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</p>	+			+		
Pavyzdys	<i>Muzika sveikatai</i>	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<p><i>Asmenys, baigę menų mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: muzikos atlikėjo, kompozitoriaus, dirigento ir kt.</i></p> <p><i>Asmenys, baigę socialinius mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: psichologo, socialinio darbuotojo, muzikos pedagogo.</i></p> <p><i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: kineziterapeuto, ergoterapeuto, bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų).</i></p> <p><i>Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</i></p>	+			+		
1.2.2	Psichoemocinio poveikio paslaugų pogrupis (joga, Reiki, autogeninė treniruotė ir kt.)	86.90	<p>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</p>	+			+		
Pavyzdys	<i>Joga</i>	86.90	<p><i>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</i></p>	+	<i>Jogos mokytojas,</i>		+		

1.2.3	Paslaugų, kurias teikiant dalyvauja gyvūnai (arba delfinai, arba šunys, arba arkliai), pogrupis	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę socialinius arba pedagogikos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio darbuotojo, logopedo. Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kineziterapeuto, ergoterapeuto. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas Kitos pripažintos įgytos kompetencijos	+	treneris Kaniterapijos asistentas; hipoterapijos asistentas		+		
Pavyzdys	<i>Kani paslauga (susitikimas su šunimi)</i>		<i>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</i>	+	<i>Kaniterapijos asistentas</i>		+		
1.3.	Rytų medicinos sistemų grupė								
1.3.1	Tradicinės kinų medicinos pogrupis		Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) kvalifikaciją. Kitos pripažintos įgytos kompetencijos	+	Kinų medicinos gydytojas		+		
1.3.2	Ajurvedos pogrupis		Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) kvalifikaciją. Kitos pripažintos įgytos kompetencijos	+	Ajurvedos gydytojas		+		
<i>Sveikatos rekreacijos srities paslaugos bus detalizuojamos rengiant papildomosios ir alternatyviosios medicinos praktikos įstatymo projektą, todėl gali keistis PAM paslaugų administravimo būdas</i>									
2.	NATŪRALIOS IR LIAUDIES MEDICINOS SRITIS								
2.1.	Biologinio poveikio paslaugų grupė								
2.1.1.	Fitoterapijų paslaugų pogrupis (klinikinė fitoterapija, tradicinės kinų medicinos fitoterapija)	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų (atitinkamai pagal paslaugą): medicinos gydytojo (arba kurios		Gydytojas fitoterapeutas				

			nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų). Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas						
Pavyzdys	<i>Klinikinės fitoterapijos paslaugos, fitoterapijos metodų taikymas ir konsultacija</i>	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (visų specializacijų) kvalifikaciją.</i>	+	<i>Gydytojas fitoterapeutas</i>	+			+
2.1.2.	Fitopaslaugų pogrupis		<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų)</i> Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas		Fitospecialistas	+		+	
Pavyzdys	<i>Tradicinės fitoterapijos paslaugos</i>	86.90 Planuojamas naujas poklasis	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų).</i> Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas	+	<i>Fitospecialistas</i>	+		+	
2.1.3.	Homeopatijos paslaugų pogrupis (homeopatijos taikymas diagnostikos, profilaktikos, gydymo ir (arba) reabilitacijos tikslu)	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) arba odontologo kvalifikaciją (gydytojui homeopatui, gydytojui natūropatui) ir bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų) (homeopatui). Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas		Gydytojas natūropatas	+			+
Pavyzdys	<i>Homeopatija</i>	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių</i>	+	<i>Gydytojas natūropatas</i>	+			+

		<i>naujas poklasis</i>	<i>kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), odontologo. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</i>						
2.1.4.	Hirudoterapijos pogrupis	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas	+	Hirudoterapeutas	+			+
2.1.5.	Apiterapijos pogrupis	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</i>	+	Gydytojas apiterapeutas	+			+
Pavyzdys	<i>Apiterapija</i>	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo) kvalifikaciją. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</i>	+	Gydytojas apiterapeutas	+			+
2.3.	Psichosocialinio poveikio paslaugų grupė								
2.3.1.	Menų (dailės, muzikos, šokio ir judesio, dramos) terapijos paslaugų pogrupis	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	Asmenys, baigę menų mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: muzikos (atlikėjo, kompozitoriaus ir kt.); dailės (dailininko tapytojo, dailininko skulptoriaus, dailininko grafiko ir kt.); šokio (baleto šokėjo, choreografo ir kt.). Asmenys, baigę socialinius mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: psichologo, socialinio darbuotojo, menų srities pedagogo. Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję vieną iš šių kvalifikacijų: kineziterapeuto, ergoterapeuto, bendrosios praktikos	+		+		+	

			<p>slaugytojo (visų specializacijų).</p> <p>Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</p> <p>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</p>						
Pavyzdys	<i>Muzikos terapija</i>	86.90 (planuojamas naujas poklasis)	<p><i>Asmenys, baigę menų mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: muzikos (atlikėjo, kompozitoriaus, dirigento ir kt.)</i></p> <p><i>Asmenys, baigę socialinius mokslus ir įgiję vieną iš šių kvalifikacijų: psichologo, socialinio darbuotojo, muzikos pedagogo.</i></p> <p><i>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję vieną iš šių kvalifikacijų: kineziterapeuto, ergoterapeuto, bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų).</i></p> <p>Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</p> <p>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</p>	+		+		+	
2.3.2.	Paslaugų, kurias teikiant dalyvauja gyvūnai (delfinų terapija, kaniterapija, hipoterapija) pogrupis		<p>Asmenys, baigę socialinius arba pedagogikos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio darbuotojo, logopedo.</p> <p>Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (arba kurios nors specializacijos gydytojo), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kineziterapeuto, ergoterapeuto.</p> <p>Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas</p> <p>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</p>		Kaniterapeutas; hipoterapeutas	+		+	
Pavyzdys	<i>Kaniterapija</i>	86.90 (planuojamas naujas)	<p><i>Asmenys, baigę socialinius arba pedagogikos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų:</i></p>	+	<i>Kaniterapeutas</i>	+		+	

		<i>poklasis)</i>	<i>specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio darbuotojo, logopedo. Asmenys, baigę biomedicinos mokslus ir įgiję bent vieną iš šių kvalifikacijų: medicinos gydytojo (visų specializacijų), bendrosios praktikos slaugytojo (visų specializacijų), kineziterapeuto, ergoterapeuto. Pastaba. Asmuo, turintis sveikatos specialisto medicinos praktikos licenciją ar sveikatos specialisto spaudą, galės vykdyti veiklą, jei atitiks 5 stulpelio nuostatas Kitos pripažintos įgytos kompetencijos</i>						
<i>Natūralios ir liaudies medicinos srities paslaugos bus detalizuojamos rengiant papildomosios ir alternatyviosios medicinos praktikos įstatymo projektą, todėl gali keistis PAM paslaugų administravimo būdas</i>									
3.	KITA PAM VEIKLA								
3.1.	Biologinio poveikio gaminių grupė								
3.1.1.	Fitoterapijų gaminių pogrupis								
Pavyzdys	<i>Vaistinių augalinių produktų rinkėjai / ruošėjai / prekiautojai</i>	-	<i>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos Natūraliojo ūkio miško gėrybių ir vaistažolių rinkėjas, kultūrinių lauko augalų augintojas, kvalifikuotas natūraliojo augalininkystės ūkio darbininkas, natūraliojo ūkio kultūrinių augalų augintojas, prieskonių ruošėjas</i>	+			+		
3.2.	Gyvūnų auginimo / veisimo grupė (šunų, arklių, delfinų, dėlių) veisimo, dresavimo, auginimo ir realizavimo)	-							
Pavyzdys	<i>Šunų, skirtų susitikimams / rekreacijai, veisimo / auginimo / paruošimo ir dresavimo / realizavimo paslauga</i>	-	<i>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos Šunų augintojas, dresuotojas</i>	+			+		
Pavyzdys	<i>Šunų, skirtų kaniterapijai, veisimo / auginimo / paruošimo ir dresavimo / realizavimo paslauga</i>	-	<i>Kitos pripažintos įgytos kompetencijos Šunų augintojas, dresuotojas</i>	+			+		
<i>Kitos papildomosios ir alternatyviosios medicinos srities paslaugos bus detalizuojamos rengiant papildomosios ir alternatyviosios medicinos praktikos įstatymo projektą, todėl gali keistis PAM paslaugų administravimo būdas</i>									

¹EVRK 2 red. – Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius

²Atsižvelgiant į Licencijavimo pagrindų aprašo, pavirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“, nuostatas, **licencijuojamoms paslaugoms** priskiriamos paslaugos, kurios kelia **vidutinę ir didelę** riziką žmogaus sveikatai (paslaugas gali teikti PAM specialistai, turintys medicininį išsilavinimą ir sveikatos priežiūros licenciją. Prieš teikiant paslaugą reikalinga gydytojo konsultacija).

³**Savireguliacija (koreguliacijos principu)** reglamentuojamoms paslaugoms priskiriamos paslaugos, kurios kelia **mažą** riziką žmogaus sveikatai (paslaugas gali teikti specialistai, atitinkantys nustatytus šios veiklos vykdymo profesinius reikalavimus, patvirtintus *tam tikros asociacijos (rūmų)* (PAM praktikos įstatyme būtų numatyta, kad atitinkamų PAM paslaugų reguliavimas pavedamas atitinkamai asociacijai, SAM vykdytų stebėseną). Prieš teikiant paslaugą, reikalinga / rekomenduotina gydytojo konsultacija ir vartotojas turi būti informuotas apie galimas kontraindikacijas).

P. S. Asociacija (Rūmai) tas paslaugas, kurios teikiamos savireguliacijos principu, atsižvelgiant į vartotojų skundus, turės galimybę siūlyti įtraukti į PAM paslaugų sąrašą, pagal nustatytus paslaugų priskyrimo kriterijus.